

ת"פ 1021/07/15 - מדינת ישראל נגד פ א

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 1021-07-15 מדינת ישראל נ' א

לפני כבוד השופט עידו דרויאן-גמליאל
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עוה"ד קיפניס-פרדמן

נגד
הנאשמים פ א
ע"י ב"כ עו"ד שריק

גזר דין

השתלשלות ההליך:

1. עניינו של נאשם זה הלך ונגרר זמן רב מאוד, תוך בחינות חוזרות ונשנות של שירות המבחן, עד שלא נותר אלא להודות כי המאמצים העלו חרס.
2. כבר ביום 4.1.16 הודה הנאשם בכתב אישום מתוקן שהוגש בתיק דנן (ללא הסכמה עונשית), אך נמנעתי מהרשעת הנאשם, לנוכח עמדות הצדדים והאפשרות של צירוף התיק. ביום 15.2.16 הודה הנאשם בעבירות שיוחסו לו בשני תיקים נוספים, ושוב נמנעתי מהרשעתו עד לקבלת תסקיר שירות מבחן. נכון לאותו מועד, לא היו עוד תיקים פתוחים נגד הנאשם.
3. כך נקבעה אחריות הנאשם לביצוע עבירות אלו, כולן לפי חוק העונשין, תשל"ז-1977:
 - א. שתי עבירות תקיפה, לפי סעיף 379 לחוק הנ"ל, שביצע בתחילת שנת 2014 [פל"א 120218/14];
 - ב. תקיפה, עבירה לפי סעיף 379 לחוק הנ"ל, שביצע ב-30.3.14 [תיק פל"א 145962/14];
 - ג. תקיפה חובלנית בצוותא, עבירה לפי סעיף 382(א) לחוק הנ"ל, שביצע ביום 17.5.14 [בתיק העיקרי];
4. בעניינו של הנאשם הוגשו חמישה תסקירים, הראשון מיום 4.5.16 והאחרון מיום 22.11.17.
5. הנאשם גם הופנה מספר פעמים לממונה על עבודות השירות, אך עקב מחדלו להמציא מסמכים נדרשים, לא

נמצא מתאים לריצוי עבודות שירות.

6. היום הורשע הנאשם בעבירות בהן הודה אי-אז בשנת 2016, והצדדים טענו לעונש, איש כעמדתו:

התביעה עתרה לעונש של שישה חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי.

ההגנה עתרה להימנעות מהרשעה, ולמצער - להסתפק במאסר מותנה והתחייבות.

נסיבות העבירות - קביעת מתחמי העונש ההולמים:

1. ענייננו בעבירות אלימות בחומרה שונה. הערכים המוגנים בעבירת התקיפה הם הבריאות ושלמות הגוף, וכן הפגיעה בכבוד האדם ובאוטונומיית האדם על גופו. הערכים המוגנים בעבירה של תקיפה חובלנית, ובמיוחד בצוותא, כוללים נוסף לערכים הנזכרים גם הגנה על החיים. בכל המקרים, פגע הנאשם בערכים אלו באופן מהותי.

2. עבירות התקיפה אותן עבר הנאשם בתחילת שנת 2014 בוצעו נגד אחותו שבעת המעשים היתה בת 12: במהלך ריב, הכה הנאשם את אחותו במכת אגרוף בכתפה ולאחר מכן דחף אותה והפיל אותה לארץ. יש לראות במעשים 'אירוע אחד', ולנוכח הנסיבות של ביצוע המעשים ייקבע המתחם הנוהג, ממאסר על-תנאי ועד לשמונה חודשי מאסר בפועל, כעונש עיקרי.

3. עבירת התקיפה שעבר הנאשם ב-30.3.14 נעברה נגד אמו: הנאשם סרב לתת לאמו להיכנס לדירה בה התגוררו יחד, ובמהלך מאבקם - זו מנסה להיכנס וזה מנסה לחסמה - שרט הנאשם במפתח שאחז בידו את ידה של אמו, ולאחר מכן הכה בידיה במחבת. כך סילק הנאשם את האם מהדירה באמרו לה "צאי מפה, המקום שלך באברבנאל". הרקע למעשה היה חששה של אמו, שמא הוא חוזר להשתמש בסמים, וכן השפעת "נייס גאי" (קנבואיד סינטטי) על שיקול דעתו של הנאשם: אף כאן, על-אף חומרה מסוימת שבשימוש בכלים לביצוע התקיפה, אין לסטות מהמתחם הנוהג בעבירה זו, שלא הותירה נזק גופני ממשי. אקבע אפוא את המתחם הנוהג, ממאסר על-תנאי ועד לשמונה חודשי מאסר בפועל, כעונש עיקרי.

4. עבירת תקיפה חובלנית שביצע הנאשם עם אחר (קטין) ב-17.5.14, נעברה נגד הנפגע, אף הוא קטין: בשעה 01:30 תקפו הנאשם והאחר את הנפגע במכות אגרוף, כשהנאשם מכה את הנפגע מאחור והאחר מכה בפניו, כך שנגרם לו דימום ליד אפו. זאת, "לדבריו, מתוך העצבים שחוה וללא סיבה מיוחדת" [תסקיר, 4.5.16]. העבירה לא היתה מתוכננת ונבעה מדחף אימפולסיבי. הנזק לגוף לא היה חמור, אף לא מתמיד, אך הנזק הנפשי והפגיעה בתחושת הביטחון של הנפגע, שהותקף ללא סיבה בעוברו בפארק עירוני, היו בוודאי חמורים ומתמידים יותר מהנזק הפיזי. מדיניות הענישה בגין עבירות אלימות "ספונטנית" או חסרת-פשר נגד עוברי אורח, מכתובה קו מחמיר, וראו למשל ע"פ 4167/12 **אוחנה נ' מ.י.** (2013) ורע"פ 8566/13 **טקצ'נקו נ' מ.י.** (2015). מתחם העונש ייקבע אפוא בין שלושה חודשי מאסר שניתן לרצותם בעבודות שירות לבין שמונה חודשי מאסר, כעונש עיקרי - זאת כהצעת התביעה, אף שהמתחם הראוי והנהוג מחמיר יותר.

נסיבות הנאשם - קביעת העונש במתחמים:

1. הנאשם יליד 1990, כבן 27 כיום, עלה לישראל בגיל 15 ומתגורר כיום עם בת-זוגו ובנה ב-1990, כשבמהלך ההליך נולד גם ילד משותף. מוצא הנאשם במשפחה רב-בעייתית: הוריו נפרדו בהיותו תינוק ואביו לא שמר על קשר עם הנאשם, עד התאבדותו של האב כשהנאשם היה בן 12. הנאשם גודל במסירות על-ידי סבתו, אך נחשף להתנהגות אלימה של דודו, ולדבריו גם נפל קורבן לתקיפה מינית. האם לוקה בנפשה ומתקיימת מקצבת נכות, והקשר בין הנאשם לבינה מאופיין כמורכב ועתיר כעסים. האם כשלה בניסיונותיה להציב לנאשם גבולות, והיא איננה דמות תומכת ומחזקת.
2. הנאשם חווה בנעוריו קשיים מרובים. את לימודיו סיים הנאשם ללא תעודת בגרות בשל בעיות בקליטתו, שגם הובילו אותו לחבור לחברה שולית. הנאשם לוקה באפילפסיה מנעוריו, והמוסד לבטוח לאומי קבע לו 50% נכות, המזכה בקצבה, עד שהופסק הטיפול בהסדרת מעמדו כאזרח והקצבה נשללה. קשייו של הנאשם ומעורבותו בחברה שולית הובילו לצריכת סמים, כאמצעי לאלחוש עצמי. הפסקת הקצבה וביטול חברותו בקופת חולים הובילו להפסקת הטיפול התרופתי באפילפסיה ובהתקפי חרדה. הנאשם לא גויס לצה"ל והחל לעבוד בעבודות זמניות, אך משנת 2015 הוא אינו עובד [להרחבה בעניין מצבו הפיזי והנפשי, שהיו קשים במיוחד בעת הרלוונטית, ראו מסמכים נע/1, נע/2 ונע/3]. אבהיר, שמצבו של הנאשם אינו מסוג המצבים הקיצוניים, בהם דנה הפסיקה, שמצדיקים או מחייבים חריגה ממתחם העונש שנקבע, או הקלה בעצם קביעת המתחם.
3. טרם הוסדר מעמדו של הנאשם בארץ כאזרח, והוא מצוי בסיכון של גירוש מישראל.
4. שירות המבחן קושר את ביצוע העבירות למסכת חייו העגומה של הנאשם, ולחוסר בדמויות מכילות ותומכות בילדותו. הנאשם לא זכה לתמיכה, עידוד והכלה רגשית, והתוצאה היא שהנאשם אינו יודע ואינו יכול לווסת את רגשותיו ולכבד גבולות, פוגע בזולת ומגלה נטייה להרס עצמי, בשימוש בסמים ובאלכוהול.
5. יחסו לעבירות, לפי התסקירים, מאופיין בתובנה חלקית של אחריותו לאירועים, ללא הפנמה של ממש ותוך תליית האחריות בגורמים אחרים.
6. הנאשם נרתם-לכאורה לניסיונות טיפוליים אותם הציע שירות המבחן, אך בפועל הוא אינו בשל לטיפול או אינו רוצה בו, תוך גילויי חוסר אמון, העדר תובנה למצבו ולנחיצות בטיפול, והתנהלות פסיבית שמכשילה אופקי טיפול (מאפיין אישיותי זה התגלה גם במחדלי הנאשם להמציא מסמכים לממונה על עבודות השירות). הנאשם לא הסתיר כי השתתפותו בטיפול (החלקית והעקרה), לא נועדה אלא לשפר מצבו המשפטי בהליך, והוא אינו מאמין בטיפול ואינו מוצא בו צורך [כל התסקירים, למעט התסקיר מיום 1.3.17 שזרח באופטימיות מוקדמת מדי].
7. לנוכח האמור סידם שירות המבחן את תסקירו האחרון בפירוט מהלכי הטיפול שכשלו, והמליץ על הטלת ענישה קונקרטית בדמות מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה והתחייבות. השירות מצא כי רמת הסיכון להישנות מעשי אלימות מצד הנאשם היא גבוהה [תסקיר, 12.9.16], מסקנה הנתמכת גם במסמכים הפסיכיאטריים שהוגשו [נע/2 ונע/3], אולם הנאשם לא הסתבך בפלילים מזה תקופה ארוכה ולפיכך נראה שמסוכנותו אינה כה גבוהה.

8. לזכות הנאשם יעמדו נתונים אלה, שרבה חשיבותם:

א. עונש מאסר בכליאה יפגע בנאשם באופן קשה, כדין מאסר ראשון, ובהתחשב בגילו הצעיר; קרוב לוודאי שעונש זה יפגע גם במשפחתו הקטנה, בת-זוגו והילדים, הגם שלא ברור אם פגיעה זו תהא כלכלית, שכן לא ידוע אם הנאשם עובד ומשתכר;

ב. פגיעתו של ההליך בנאשם היתה ועודנה קשה, בשל הפסקת הטיפול בבקשתו להתאזרח;

ג. הודאתו, מסויגת ככל שתהא, שחסכה עדויות קשות לנפגעים וחסכה גם במשאבי ציבור;

ד. נסיבות חייו הקשות בילדותו, ששירות המבחן קושר בין לבין מעשי העבירה, ואף מצבו הנפשי בתקופה הרלוונטית [נע/2 ונע/3];

ה. היעדרו של עבר פלילי, לרבות העדר תיקים פתוחים;

9. לחלוף הזמן יינתן משקל מוגבל, שכן הזמן חלף לבקשת ההגנה, ותוך שהנאשם גורם לזמן ולמשאבי ציבור להתבזבז, בהתנהלותו חסרת האחריות בפני שירות המבחן והממונה על עבודות השירות.

10. בשקלולם של דברים, יעמוד העונש בשליש התחתון של מתחמי הענישה. העונש יוטל כאחד, תוך חפיפה-למעשה בין העונשים בגין כל אירוע עבירה, ותוך שמירה על יחס הולם בין חומרת המעשים והאשם לבין אורך תקופת המאסר.

11. הנאשם הכשיל ניסיונות להתאמתו לריצוי עבודות שירות, ולפיכך יוטל עונש שעיקרו מאסר.

12. לתוספת הרתעה לעתיד יוטלו על הנאשם עונשי מאסר מותנה והתחייבות. לנוכח מצבו הכלכלי של הנאשם, אמנע מהטלת קנס. לא כך באשר לפיצוי, שכן לפי ההלכה הפסוקה, מצבו הכלכלי של הנאשם ויכולת התשלום שלו אינם משפיעים על קביעתו של פיצוי, כדין פיצוי אזרחי (והשוו ע"פ 5761/05 **מג'דלאוי נ' מ.י.** (2006) וע"פ 2661/12 **פלוני נ' מ.י.** (2012). יפוצה רק הנפגע באירוע של התקיפה החובלנית, ולא אשית פיצוי בגין הפגיעות באמו ובאחותו של הנאשם, לנוכח קלות הנזקים הפיזיים והידיעה שהמשפחה כולה תתקשה לעמוד בכך.

סוף דבר, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל של שלושה חודשים ויום אחד, בניכוי ימי מעצרו ככל שהיו;

ב. שלושה חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים מהיום, שלא יעבור עבירת אלימות מכל סוג;

ג. התחייבות בסך 1,000 ₪ למשך שנתיים מהיום, שלא יעבור עבירת אלימות מכל סוג. לא תיחתם ההתחייבות, יאסר הנאשם למשך חודש ימים;

ד. פיצוי לנפגע בתיק העיקרי בסך 1,000 ₪, שיופקד בקופת בית המשפט עד ליום 1.3.18 ויועבר לנפגע. לא יופקד הפיצוי במועד, יישא הפרשי הצמדה וריבית מיום המעשה 17.5.14 ועד למועד התשלום המלא בפועל;

הוראות נלוות:

- א. התביעה תגיש בהקדם טופס פרטי מתלון בתיק העיקרי, וכן סיכום ימי מעצרו של הנאשם לניכוי, ככל שהיו;
- ב. לתשומת לב הנאשם: בקשות לדחייתו הנוספת של תשלום הפיצוי או פריסתו לתשלומים יש להפנות לטיפול המרכז לגביית קנסות לפי סעיף 5ב. לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, תשנ"ה-1995;
- ג. עותקי גזר הדין יועברו לידיעת שירות המבחן והממונה על עבודות השירות;
- ד. ככל שקיימים פיקדונות בתיקים הקשורים, לרבות תיקי המשטרה, יושבו למפקידים לאחר קבלת אישור בדבר כניסת הנאשם לכלא;

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ד שבט תשע"ח, 30 ינואר 2018, במעמד הצדדים.